הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מסורת הש"ס

ב) [כילה יט.], ג) מכשירין פ"ו מ"ח, ג) לקמן נ"ח: זבחים מז. מנחות קי., ד) [ל"ל אמר ליה וכ"ל מזבחים מז.], ה) [כס"מ: נכרי, וכן לקמן], ו) [הטעם מבואר בתוס' לעיל ג: ד"ה קסבר מיתים וכו'], ז) לקמן נח: קנח: [ניעין מה: ע"ז לב: ע"ס], ח) [שהוא יבבר"ן], ט) [ריקאנ"ל יא], י) [קידושין נט:], כ) [נ"מ כב.], ל) [יב: ד"ה אמר ליה], מ) כס"מ: נכרי, וכן לקמן], נ) רש"ל מ"ז ועיין רש"ל ור"מ], ס) [שבת מח.], ע) [וע"ש תוס' זבחים מז. ד"ה מנין], פ) [ועיין היטב תוס' לעיל ד. ד"ה מנת ועיין תוס' ניעין יוד. ותוס' קידושין מו.].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הרי הן וכו' אמרינן. נ"ב עיין פ' אלו מציאות דף נב: (ב) ר"ה אין נכי וכו' והאי מעשה דהעלאה נאו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול יכי אבל נתכוין לשום שחיטה בעלמא כשר. נ"ב עיין רלש יוסף לפרש"י:

מוסף רש"י

למתעסק בקדשים. שוחט קדשים ולא כוונה אלא למתעסק בקדשים (זבחים מז.) אי: מתעסק בסכין לחתוך דבר אחר ושמט בהמת קדשים היא. דתנאה לסיין דשמו (שם) ראיה אחת בכר דעבוו אותה ומיהו מצוה הוא דעסקא בן ולא עיכב (זבחים שם).

רבינו גרשום

אמר ליה מחשבה גרידתא לא מבעיא לך דודאי אין מחשבתי מחשבה: ואתייה לצפון ושחטה כלומר: ששחיטתן בצפון עכשיו מראתייה לצפון איכותי עולה שריגה לישחוט בצפון: או דילמא מקום דלא איתרמי ליה ברדים ומשום הכי אתייה לצפון ולא חשובה עולה: הא נמי אמרה חדא דזמנא למה למימר פעם אחרה. מפני הבנימה כלומר שרוצה לשוחטן שהיו מרקיבין ושוטחן לייבשן שישלוט בהן הרוח ויירד עליהן של אינו בכי יוחן כלומר דלא נחכוון לטל ואגן בעינן לרעת. ואם נתכוין לכך הרי זה בכי יוחן. כלומר אם נתכוון לטל (ומוכשר) [הוכשר]. ואם נגע בהן שרץ דמאין דדמו כמו שנרחן עליהן ממש. העלום לאלו חש"ו וכו': לא שנו דאינו בבי יוחן אלא שלא היפך בהן בשעת הטל דלא גלו דעתיהו דנתא להו בטל שעליהם שלא היתה מחשבתו נכרת מתוך מעשיו אבל היפך עליהן דעשו מעשה עכשיו יש מחשבתו נכרת מתוך מעשיו דגלו דעתיהו

עין משפט נר מצוה

צא א מיי' פ"ח מהלכות פסולי מוקדשין הלכה י:

צב ב ג מיי' פי"ד מהלכות טומאת אוכלין הלכה כ:

צג ד ה ו מיי' שם ופ"ח מהלכות פסולי מוקדשין הלכה י:

צד ז מיי' פ"ח מהלכות פסולי מוקדשין הלכה ג:

צה ח מיי' פ"ב מהלכות שאר אבות הטומאה הלכה י ופי"ד מהלכות שחיטה הלכה יא טו"ש יו"ד סימן ב סעיף א:

תורה אור השלם

1. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְיָ וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ויקרא א ה

2. וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיְיָ לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ: ויקרא יט ה

לעזי רש"י

בוצונ"ש (קרצונ"ש). חרקים קטנים.

שיטה מקובצת

א) מדד בה אלא שלא עשה בה מעשה לשם כלי אין יורדין לתורת כלי ואם כן דעת השב: ב) לא נראה בעיניו מקום הראשון מני הס"ד: ג) אע"פ שנתכוין לכך לאחר העלאה הס"ד ומה"ד אינן בכי יוחן: ד) לא שנו הא דקתני דאפילו נתכוונו: ה) מוכיחין ואע"פ שלא פירש: ו) הא דאמרינן ששמעתי: ז) עולה מדדר לצפון דקולא (הוא) ומכשירין (או דרבנן): ח) גבי שחיטת עולה ומכשירין ליה: ט) ולחומרא בנתן גבי היפך: י) דלשם עבודת כוכבים כותבין והיינ: יא) הרי גיטין שאין כתוב בהן מחשבה:

רבינו גרשום (המשך)

דניחא להו בטל שעליהן: זו לא צריך ליבעי לך. ואע"ג זו לא קא מבעיא ליה (הא) כי קא מבעיא ליה דאורייתא או דרבנן כלומר (הא) דיש להן מעשה דאורייתא או דרבנן. מחשבתו נכרת מתוך מעשיו מדאורייתא אין לו כלומר כגון שהעלה פירותיו לגג מפני הבנימה ההיפך בהן: מגין למתעסק בקדשים שפסול. כלומר שנתכוין לחתוך שום דבר ושחט בקדשים חטאת או עולה אינו כשר עד שיתכוין לשחיטה שנא' ושחט את בן הבקר וגו'. אמר לו זו בידינו ששחיטת קדשים צריכי כונה אלא לעבד שפסולין הם כיון דלא מכוין לשום שחיטה מגלן: ת"ל לרצונכם [ומובחרו] לדעתכם ובוחנו שאם חייב חטאת או אשם או עולה אין מקריבין אותו בע"כ אלא מכין אותו עד שיאמר רוצה אני: דלא כר' אליעזר דאי כר' אליעזר האמר סתם מחשבה עובד כוכבים לעבודת כוכבים כלומר דאסור אפי' בהנאה

ואין להן מחשבה אמר ליה מחשבה גרידתא לא קא מבעיא ליה כי קא מבעיא ליה [6]מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו [א]כגון דהוה קיימא עולה בדרום ואתיות בצפון ושחטה מאי מדאתייא בצפון ושחט איכוין לה או דילמא מקום הוא דלא איתרמי ליה הא נמי אמרה רבי יוחנן הדא זימנא דתנן [ב]המעלה פירותיו לגג מפני הבנימה וירד עליהם טל אינן בכי יותן ואם נתכוין לכך הרי הן בכי יותן העלום חרש שוטה וקטן אף על פי שנתכוונו לכך אינן בכי יותן מפני שיש להן מעשה ואין להן מחשבה וא"ר יוחנן [ג]ל"ש אלא שלא היפך בהן אבל היפך בהן הרי זה בכי יותן הכי קא מבעיא ליה דאורייתא או דרבנן רב נחמן בר יצחק מתני הכי א"ר חייא בר אבא בעי רבי יוחנן קמן יש לו מעשה או אין לו מעשה אמר ליה רבי אמי ותיבעי ליה מחשבה מאי שנא מחשבה דלא קא מיבעיא ליה דתנן אין להן מחשבה מעשה נמי לא תיבעי ליה דתנן יש להן מעשה הכי קא מיבעיא ליה דאורייתא או דרבנן ופשיט [ד]יש להן מעשה ואפילו מדאורייתא [ה]אין להן מחשבה ואפי' מדרבנן מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו מדאורייתא אין לו [ו]מדרבנן יש לו בעא מיניה שמואל מרב הונא [ז]מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר [ח]ושחט את בן הבקר שתהא שחיטה לשם בן בקר אמר לו זו בידינו היא לעכב מנין [ט](ת"ל) [2]לרצונכם תזבחוהו לדעתכם זבוחו: **מתני'** [י]שחיטת עובד כוכבים [כ]נבלה וטמאה במשא: **גמ'** נבלה אין איסור הנאה לא מאן תנא א"ר חייא ברבי אבא א"ר יוחנן דלא כרבי אליעזר דאי ר"א [ל]האמר סתם מחשבת עובד כוכבים לעבודת כוכבים רבי אמי אמר הכי קתני שחיטת עובד כוכבים תנינא להא דת"ר שחיטת מין לעבודת כוכבים פיתו פת כותי יינו יין נסך ספריו ספרי קוסמין פירותיו טבלין וי"א אף בניו

מרש שוטה וקטן כו' פריך ויוכיח מעשה שלהן על מחשבתן דתנינן תמן העלום חרש שוטה וקטן כו' וקלת תימה מה מקשה דבתחלת מוגיא דרש מקרא דאין תרומתן תרומה דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה פרט לעובד כוכבים מאת כל איש פרט לקטן אשר ידבנו פרט לחרש שוטה (וקטן) ושמא אסמכתא בעלמא היא ומתרץ שם ונתשב לכם תרומתכם את שכתוב בו מחשבה אין מעשה שלו מוכיח על מחשבתו ושאין כתוב בו מחשבה מעשה שלו מוכיח על מחשבתו פירוש כיון שעיקר תרומה במחשבה וקטן אין לו מחשבה לא מסתברא שיוכיח המעשה על מחשבתו והדר פריך רבי יוסי קומי דשמואל והרי גיטין שאין כתוב [ט]בו מחשבה ואין מעשה שלו מוכיח על מחשבתו דתניא הכל כשרין לכתוב את הגט ואפי' חש"ו ואמר רב הונא והוא שיש פקח עומד על גביו כו' מתרץ תמן זה כותב וזה מגרש הכא הוא המושב והוא המחוב ותימה לר"י שבא לתרץ מגבו אמרומה ומזה לא הקשה אלא הקשה מגבו מהיות דקטן יש לו מעשה ובלא ירושלמי יש לנו לדקדק בדברים אלו דכיון דקטן יש לו מעשה להוכיח על מחשבתו לענין גט נמי יועיל בלא גדול עומד על גביו [ז](ולתרומה נמי יועיל בגדול עומד על גביו):

בעא מיניה שמואל מרב הונא. משמע שהיה שמואל קטן מרב הונא וכן ברש גיטין (דף ה.) ובפ' יש בערכין (ערכין נז:) הוי יתבי רב הונא ושמיא בר רב קמי שמואל משמע כתלמיד היושב לפני רבו ובפרק קמא דגיטין (דף יא:) יתיב רב הונא קמי רבי ירמיה ורבי ירמיה תמיהו של רבי זירא הוה כדמוכח בנדה (דף כג.) בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא כו' עד כאן הביאו רבי ירמיה לרבי זירא לידי גיחוך ולא גחך ורבי זירא תלמידו של רב יהודה [ט]משמתיו מיניה למיקם לאתעא דישראל ורב יהודה תלמידו של רב ושמואל הוה קולא רבי ירמיה לרב הונא דדקדי (גיטין דף יא:) ויש לומר דתרי רב הונא הוו ומיהו הכא דערכין (דף נז:) על כרחך תלמידו של רב הוה כדמוכח התם:

מנין למתעסק בקדשים שהוא **פסול.** פירש בקונטרס מתעסק בסכין להגביהו ולזרוק אותו וקשה דבכה"ג אפילו בחולין פסול לרבנן אפילו מתכוין לחתיכה כגון לגעלה בכותל כדמוכח בפרק ב' (לקמן לא.) עד שיתכוין לחתיכת סימנין ונראה דהאי מתעסק בקדשים היינו דמתכוין לחתיכת סימנים ולא לשם זביחה דבחולין כשר ובקדשים פסול ועוד יש מתעסק אחר כגון של קדשים שסכור שהוא חולין ושחטו דפסול מעשה מתעסק כדאמרינן בזבחים בפוף פרק כ"ש (דף מי:) דמשוס חולין פסולה ותרוייהו מוסמכו את בן הבקר בקפא[ט]: **פיתו את** בותי. בפירקי דרבי אליעזר (פ' לח) יש דעזרא וזרובבל בן שאלתיאל ויהושע בן יהוצדק נידו אותן בשלש מאות כהנים ובשלש מאות מיוקות ובשלש מאות ספרי תורה והיו תוקעין והלוים משוררים ומפיימים בה מכאן אמרו כל האוכל פת כותי כאילו אוכל בשר חזיר[י]: **ספרי** קוסמין. וגיטין בעל הבעל לשם עבודת כוכבים [כ]כתבו והכי נמי אמרינן במסכת גיטין (דף מה:) ספר תורה שכתבו מין ישרף: **בניו**

הכי קתני מתניתין שחיטת נכרי וכו' הא דמין לעבודת כוכבים כלומר ישראל משום

---

[6] נראה דגרי דגיני היה בגמרא זו לא קתבני ליה כי קתבני ליה לאוריתא וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com